

naturligvis ikke gaa ind paa, at Vælgerne nogle Steder i Landet skal have 2-, 3- eller 4-dobbelt Valgret overfor andre Vælgere her i Landet, saa maa alle Vælgere heri Landet have lige politisk Valgret; ellers er man ikke Tilhænger af almindelig Valgret, erklærer „Næstved Tidende“, og derfor, siger Bladet, hvis der ikke er noget Grundlag i Ministerens Forslag, er der ikke andet for end at gaa til at overveje, om vi paa Grundlag af den nuværende Ordning kan faa nogen Forbedring.

Den højtærede Minister kom i Forbigaaende ind paa min Omtale af Generalstrejken i 1920; det ærede Medlem Hr. Christmas Møller var ogsaa et Øjeblik inde derpaa. Den højtærede Minister sagde, at vi fra vor Side ofte havde erklæret Generalstrejken for et slet Middel i politisk Henseende; økonomisk kunde det maaske anvendes. Dertil er at sige, at vi fra socialdemokratisk Side altid har ment, at skal det, man kalder Generalstrejke — der jo for øvrigt aldrig fuldt ud kan blive en Generalstrejke, for det vilde være Standsning af al Samfundsvirksomhed, al menneskelig Virksomhed, og det er jo umuligt, og det vilde hurtigt slaa Generalstrejken ihjel —, skal det, man historisk og socialpolitisk kalder Generalstrejke, overhovedet virke, maa der være Undtagelser, ikke saa faa Undtagelser og fornuftige Undtagelser, for ellers dør den med det samme, for saa dør det menneskelige Samfund. Men det, man med en vis historisk-socialpolitisk Betydning har kaldt Generalstrejke, har vi altid i det danske Socialdemokrati — og for Resten ogsaa i det internationale Socialdemokrati — karakteriseret som et meget farligt Vaaben, der kun maa anvendes i yderste Nødsfald, og det gælder baade økonomisk og politisk. Vi har aldrig været Generalstrejketilhængere i Almindelighed, tværtimod vi har taget de haardeste Dyster med de Folk, som raabte Generalstrejke hvert Øjeblik, baade politisk og økonomisk, men vi har paa den anden Side erkendt, at der kunde komme en yderste Nød, en saa tilspidset Situation, at den arbejdende Befolkning ikke havde andet at gribe til; hvis den da ikke vilde gribe til Revolution, til voldelig Optræden, havde den ikke andet lovligt Middel. Det er jo nemlig et lovligt Middel at lade være at arbejde, i det liberalistiske Samfund er der ikke Arbejdstvang, man kan arbejde, og man kan lade være, det er en Grundlov i det liberalistiske Samfund, i det Samfund, de

Herrer selv priser. Man har talt om, at et socialistisk Samfund er et Samfund med Arbejdspligt og Arbejdstvang — det er en meget forkert Fremstilling, men det være nu, hvad det være vil —, men i det liberalistiske Samfund er der fri Ret for alle Medborgere, om de vil arbejde eller ikke vil arbejde. Det er altsaa en lovlig Ret, men vi har sagt, at den i Fællesskab kun maatte anvendes i yderste Nød.

Nu sagde jeg forleden Dag, at vor Generalstrejke i Paasken 1920 var en Appel fra den mindre vel oplyste Kongemagt til den mere vel oplyste. Deraf sluttede det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, at jeg havde stemplet al Tale om Kup eller Statskup som uberettiget. Ingenlunde, et Skridt af den mindre vel oplyste Kongemagt kan godt stemples, som det er blevet stemplet, uden at der i mine Ord lorleden er den mindste Afstandtagen fra min Side. Jeg henviser det ærede Medlem til, hvad en historisk Professor ved Københavns Universitet i et Skrift til Brug for de historisk studerende ved Universitetet har skrevet, at det, der skete ved Ministeriet Zahles Afskedigelse, ukontraseret som den var, laa udenfor Forfatningens Forudsætninger. Jeg haaber, at det aldrig mere her i Landet skal blive nødvendigt at gribe endogsaa blot til Bebudelsen af det Middel, som vi bebudede forud for Paasken i 1920. Det beror til enhver Tid paa de magthavende Partier selv, det beror paa Kongemagten, det beror paa de forfatningsmæssige Organer her i Landet. Holder man sig paa strengt forfatningsmæssig Grund, gaar man ikke udenfor Forfatningens Forudsætninger, ønsker det danske Socialdemokrati altid, i Fremtiden som i Fortiden, at gaa frem paa den almindelige Valgrets Grund, men det skal ogsaa være den almindelige Valgret, og „Næstved Tidende“ har Ret i, at det er Hykleri at tale om almindelig Valgret, naar man ikke tillige vil gøre Valgretten lige. Der var adskilligt i Ministerens Tale forleden Dag, jeg havde tænkt at berøre, men da jeg gik op paa Talerstolen, glemte jeg at faa Fortrykket med, men det gør ingenting; jeg siger det i al Almindelighed, hvis nogen skulde løbe disse Forhandlinger igennem, der var Anførelser af, hvad jeg havde sagt, som ikke var rigtige; ved at se min Tale efter vil man finde dem, men det betyder ikke synderligt. Naar Ministeren derimod uden videre erklærede den Paastand, jeg havde fremført, nemlig at man paa det bestaaende Grundlag let